

A space • gallery

MATERIAŁY PRASOWE · WENECJA 2026

MINORIA

Kształt oddechu

Józef Krzysztof Oraczewski

Koncepcja i projekt kuratorski · Monika Turczyńska

A Space Gallery · Wenecja
12–20 września 2026
Wernisaż 16 września · godz.
19:00

Prezentowane w ramach
The Venice Glass Week 2026
Organizowane przez ORAC Gallery

FORMA / PROCES

Szkło pamięta.

To, co wydaje się gotowe, wciąż nosi w sobie ślad własnego stawania się.

Aby ruch mógł stać się widzialny, musi zostać zatrzymany.
Aby oddech mógł przyjąć formę, musi utracić część swojej swobody.

W MINORII forma nie jest końcem procesu. Jest chwilowym zawieszeniem stawania się.

Szkło, metal i piasek ustanawiają pole, w którym wyłanianie się i zanikanie pozostają jednocześnie obecne.

MINORIA: Kształt oddechu

Miejsce	A Space Gallery Salizada Santa Giustina 2930 Castello, 30122 Wenecja, Włochy
Daty	12–20 września 2026
Wernisaż	16 września 2026 · 19:00–21:00
Program oficjalny	The Venice Glass Week 2026
Oficjalna mapa wydarzeń	Wydarzenie nr 1
Koncepcja i projekt kuratorowski Z udziałem nowych prac	Monika Turczyńska Józef Krzysztof Oraczewski
Miejsce prezentacji	A Space Gallery
Organizowane przez	ORAC Gallery

OPIS WYSTAWY

MINORIA: KSZTAŁT ODDECHU KONCENTRUJE SIĘ NA PROGU POMIĘDZY PROCESEM A FORMĄ — NA CHWILI, W KTÓREJ TO, CO JESZCZE NIEOKREŚLONE, ZACZYNA PRZYJMOWAĆ KSZTAŁT, NIE TRACĄC ŚLADU WŁASNEGO STAWANIA SIĘ. SZKŁO ZOSTAJE ODCZYTANE JAKO ZASTYGŁY ODDECH: MATERIALNY ZAPIS OGNIĄ, RUCHU, TEMPERATURY I PRZEMIANY, CHWILOWO ZATRZYMANEJ. INSTALACJA ROZWIJA SIĘ JAKO POLE NAPIĘĆ POMIĘDZY WYŁANIANIEM SIĘ A ZANIKIEM, PŁYNNOŚCIĄ A ZATRZYMANIEM, OCALENIEM A UTRATĄ.

A Space Gallery prezentuje MINORIA: Kształt oddechu w ramach The Venice Glass Week 2026

Wenecja · 18 sierpnia 2026

A Space Gallery zaprezentuje MINORIA: Kształt oddechu — instalację site-specific i autorski projekt kuratorski Moniki Turczyńskiej, z nowymi pracami Józefa Krzysztofa Oraczewskiego — w oficjalnym programie The Venice Glass Week 2026. Projekt bada próg pomiędzy procesem a formą: moment, w którym to, co jeszcze nieokreślone, zaczyna przyjmować kształt, nie tracąc śladu własnego stawania się. Szkło — zrodzone z ognia, ruchu, temperatury i oddechu — zostaje odczytane jako zastygły oddech, przemiana chwilowo zatrzymana.

Szkło pamięta. Pamięta ogień, zanim pamięta formę; oddech, zanim staje się przedmiotem; i ruch długo po tym, jak ruch dobiegł końca. MINORIA: Kształt oddechu wyrasta z idei szkła jako materii, w której przemiana pozostaje nadal obecna.

Zawieszane w metalowej sieci szkło zachowuje pamięć płynności, przejrzystości i rozszerzania, podczas gdy metal wprowadza ciężar, strukturę i ograniczenie. Praca wyrasta z paradoksu pomiędzy tymi stanami: ruch staje się widzialny dopiero wtedy, gdy zostaje zatrzymany, a oddech przyjmuje formę dopiero wtedy, gdy oddaje część swojej swobody.

Sieć jest czymś więcej niż podporą. Staje się aktem podtrzymania, zachowania i wydobycia — sposobem wyłowienia formy z niestabilności, ruchu i rozproszenia. Jednocześnie wskazuje na niewidzialne systemy, dzięki którym szkło może istnieć: rzemiosło, pracę, energię, pamięć, produkcję i infrastrukturę kulturową.

Pod zawieszonymi formami rozciąga się niskie pole piasku, przywołujące zarówno źródło szkła, jak i możliwość jego rozpadu. Metal wnosi ciężar, strukturę i podtrzymanie; szkło zachowuje pamięć lekkości, płynności i oddechu.

Wystawa obejmuje również nowe prace Oraczewskiego z cyklu Broken Mask, w którym rozbite szkło staje się częścią obrazu, nadal przemieniającego się w czasie. Zamiast przedstawiać zmianę, praca sama jej podlega.

Prezentowana w Wenecji — mieście, którego tożsamość pozostaje nierozzerwalnie związana ze szkłem — MINORIA staje się zarówno refleksją nad materią, jak i aktem uwagi skierowanym ku kruchym światom, które umożliwiają istnienie kultury materialnej.

To, co zostaje tu zawieszone, nie jest wyłącznie szkłem, lecz pamięcią świata, którego istnienia nie można już uważać za oczywiste.

Kształt oddechu

MINORIA: Kształt oddechu to instalacja site-specific przygotowana dla A Space Gallery w Wenecji i prezentowana w ramach The Venice Glass Week 2026.

Szkło pamięta.

Pamięta ogień, zanim pamięta formę. Pamięta oddech, zanim staje się przedmiotem. Pamięta ruch długo po tym, jak ruch dobiegł końca.

Forma szklana rodzi się z ognia, ruchu, temperatury i oddechu. Może więc zostać odczytana jako zastygły oddech: materialny zapis rozszerzania, napięcia, przemiany i zatrzymania. To, co wydaje się gotowe, wciąż nosi w sobie ślad własnego stawania się.

Instalacja buduje się na precyzyjnym napięciu pomiędzy szkłem a metalem. Szkło zachowuje pamięć lekkości, płynności i przejrzystości; metal wprowadza ramę, ciężar, konstrukcję i ograniczenie. Sens ujawnia się w przestrzeni pomiędzy nimi.

Część obiektów pochodzi z polskich hut szkła, które już nie istnieją. Inne wywodzą się z miejsc, w których wyjątkowe tradycje nadal trwają mimo rosnącej kruchości ich ciągłości. Razem zachowują więcej niż materię: sposoby wytwarzania, pracy i przekazywania wiedzy z pokolenia na pokolenie.

Metalowa sieć nie tylko podtrzymuje obiekty. Utrzymuje je, zachowuje i wydobywa — jakby wyławiała formę z niestabilności, ruchu i rozproszenia. Ujawnia także niewidzialne struktury, od których zależy każdy akt tworzenia: rzemiosło, pracę, pamięć, energię, produkcję i troskę.

Pod zawieszonymi formami rozciąga się niskie pole piasku: źródło szkła, ale także figura czasu, erozji, zasypania i powrotu. Przywraca formie jej początek i przypomina, że żadna postać nie jest całkowicie oddzielona od możliwości rozpadu.

Szkło nie jawi się tu jako triumf trwałości, lecz jako chwilowe zawieszenie procesu.

Instalacja

szkło
metal
piasek

Instalacja zbudowana jest z trzech elementarnych materiałów: szkła, metalu i piasku. Żaden z nich nie funkcjonuje tu samodzielnie.

Szkło pozostaje w zawieszeniu. Metal staje się strukturą, ale nie zamknięciem. Piasek przywołuje zarazem początek i rozpad. Razem tworzą pole, w którym żaden element nie istnieje sam, lecz wyłącznie poprzez relację z pozostałymi.

Zawieszona sieć nie jest ani ramą, ani zwykłą podporą. Jest strukturą współzależności. Utrzymuje przedmioty należące kiedyś do codzienności i pozwala im wejść w inny porządek — taki, w którym funkcja ustępuje pamięci, a użycie obecności.

Pod nimi piasek przywraca każdą formę jej początkowi. Światło staje się częścią pracy. Przezroczystość staje się gęstością. Odbicie staje się cieniem.

Instalacja istnieje tylko tak długo, jak
długo percepcja pozostaje w ruchu.

Zanikające dziedzictwo

Szkło niesie pamięć. Nie tylko pamięć ognia i oddechu, lecz także ludzi, warsztatów i miejsc, które umożliwiły jego istnienie.

Wiele obiektów prezentowanych w instalacji pochodzi z polskich hut szkła, których historia obejmuje kolejne pokolenia. Część powstała w zakładach, które już zniknęły. Inne pochodzą z miejsc, które nadal przechowują wyjątkową wiedzę, mierząc się jednocześnie z rosnącą presją ekonomiczną i kulturową.

Obiekty te nie są prezentowane jako muzealne artefakty ani nostalgiczne pamiątki. Pozostają zwyczajnymi naczyniami. Ich znaczenie tkwi właśnie w codzienności. Przypominają, że dziedzictwo kulturowe nie trwa wyłącznie dzięki wybitnym arcydziełom, lecz także dzięki cichej ciągłości przedmiotów towarzyszących codziennemu życiu.

Co znika, kiedy znika huta szkła?

gesty.
wiedza.
relacje.
język materii.

Broken Mask

Józef Krzysztof Oraczewski

W cyklu Broken Mask rozbite szkło zostaje nałożone na obraz, który początkowo pozostaje przesłonięty. W miarę jak materiał stopniowo staje się przejrzysty, ukryta forma zaczyna się ujawniać. Praca zmienia się w czasie rzeczywistym.

Szkło przestaje być wyłącznie powierzchnią lub ochroną. Staje się trwaniem — miarą oczekiwania, ujawniania i przemiany. Praca nie przedstawia transformacji; sama jej podlega.

Niektórych obrazów nie można zobaczyć od razu. Najpierw muszą przejść przez czas.

MINORIA

MINORIA jest rozwijanym projektem kuratorskim badającym warunki, w których forma się wyłania, materia przenosi pamięć, a percepcja nadaje kształt doświadczeniu.

Każdy rozdział zaczyna się od innego materiału, miejsca lub zjawiska. Żaden nie ma jednak ilustrować pojęcia ani budować zamkniętej narracji. Każda instalacja ustanawia raczej pole, w którym znaczenie rozwija się poprzez spotkanie materii, światła, przestrzeni i czasu.

MINORIA koncentruje się na momentach przejścia: na kruchym progu, w którym ruch staje się formą, obecność zaczyna oddzielać się od nieobecności, a pamięć przestaje należeć wyłącznie do przeszłości i staje się aktywną siłą wewnątrz samej materii.

Zamiast dostarczać wyjaśnień, projekt proponuje inny rodzaj uwagi. Obiekty nie są traktowane jako izolowane formy, lecz jako nośniki relacji, procesów i historii, które nadal rezonują poza ich widzialną powierzchnią.

Każdy rozdział zaczyna się tam, gdzie kończy się pewność.

Józef Krzysztof Oraczewski

Od ponad czterech dekad Józef Krzysztof Oraczewski bada malarstwo jako przestrzeń, w której materia przenosi emocjonalną i psychologiczną intensywność wykraczającą poza przedstawienie.

Jego prace powstają w długich procesach nawarstwiania, przemiany i redukcji. Powierzchnia nigdy nie jest tylko powierzchnią. Staje się miejscem, w którym pamięć, gest i materia nadal oddziałują długo po zakończeniu aktu malarskiego.

W MINORIA: Kształt oddechu Oraczewski rozszerza to badanie poza samą farbę. Szkło wchodzi w pracę nie jako materiał zewnętrzny, lecz jako część wewnętrznej struktury obrazu. W cyklu Broken Mask fragmenty rozbitego szkła stopniowo stają się przejrzyste, pozwalając ukrytym formom wyłaniać się w czasie.

W obrębie MINORII praktyka Oraczewskiego staje się częścią szerszej refleksji nad pamięcią zapisaną w materii.

Każdy obraz pamięta więcej, niż ujawnia.

Monika Turczyńska

Monika Turczyńska rozwija długofalowe projekty artystyczne i kuratorskie sytuujące się na styku instalacji, filozofii i myśli poetyckiej. Jej praktyka bada warunki, poprzez które materia, pamięć i percepcja wytwarzają znaczenie, tworząc środowiska, w których wystawy stają się nie tylko prezentacjami dzieł, lecz autonomicznymi pracami konceptualnymi.

Jest twórczynią MINORII — rozwijającego się projektu artystycznego i filozoficznego poświęconego wyłanianiu się, przemianie oraz kruchej relacji pomiędzy obecnością a zanikiem. Poprzez instalacje, pisanie i praktykę kuratorską rozwija odrębny język, w którym materia staje się nośnikiem myśli, a sama myśl przyjmuje formę przestrzenną.

materia staje się nośnikiem myśli
a sama myśl przyjmuje formę
przestrzenną.

A Space Gallery

Położona w historycznej dzielnicy Castello A Space Gallery jest niezależną platformą sztuki współczesnej, długofalowych badań kuratorskich i międzynarodowego dialogu.

Zamiast traktować wystawy jako odizolowane wydarzenia, galeria rozwija projekty, które rozgrywają się w czasie poprzez współpracę artystów, materii, miejsc i idei. Każda wystawa staje się częścią szerszego badania, pozwalając sztuce współczesnej funkcjonować nie tylko jako reprezentacja, lecz także jako sposób myślenia.

Działając w Wenecji podczas sezonu Biennale, A Space Gallery tworzy punkt spotkania pomiędzy lokalnym kontekstem a międzynarodową praktyką artystyczną. Program galerii poświęcony jest projektom łączącym intelektualną precyzję z wrażliwością materialną i pozostawiającym rezonans długo po zakończeniu wystawy.

Każda wystawa zaczyna się na długo przed otwarciem.

A Space Gallery

Salizada Santa Giustina 2930
Castello, 30122 Wenecja, Włochy

www.castelloart.com
aspacecastello@gmail.com

Monika Turczyńska
artystka, kuratorka i założycielka

Sztuka pamięta to, o czym
historia zapomina.